

AKTUALITĀTES

LAD paziņojumi un grozījumi normatīvajos aktos

Ja apgrūtināta zemes apstrāde rudens spēcīgo lietavu dēļ

Lauku atbalsta dienests (LAD) informē, ka lauksaimnieki, kuri ir uzņēmušies saistības saskaņā ar pasākuma „Agrovide” apakšpasākumu „Erozijas ierobežošana” un „Buferjoslu ierīkošana”, kā arī apakšpasākuma „Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos” aktivitātes „Vēlā pļaušana” nosacījumiem, var ziņot par gadījumiem, kad spēcīgo nokrišņu dēļ 2010. gada rudenī nav iespējams savlaicīgi veikt zemes platību apstrādi.

Lauksaimniekiem, kuri ilgstoši lietavu dēļ nevar izpildīt konkrēto apakšpasākumu pamatnosacījumus, attiecīgajā reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē (RLP) vistuvākajā laikā ir jāiesniedz rakstisks iesniegums ar situācijas izklāstu. Apakšpasākumā „Erozijas ierobežošana” šādu iesniegumu RLP varēs iesniegt vēl līdz šī gada 20. oktobrim.

Sakarā ar lietavu dēļ apgrūtināto zemes apstrādi apakšpasākuma „Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos” aktivitātes „Vēlā pļaušana” un apakšpasākuma „Buferjoslu ierīkošana” zālāju pļaušanas izvērtēšana 2010. gadā atšķirsies no parastās izvērtēšanas kārtības.

Ja LAD tiks saņemts atbilstošs iesniegums par pārmitrājiem vai applūdušajiem zālājiem, atbalstu 2010. gadā nepiešķirs un uzņemtās saistības nepārtrauks. Ja lauksaimnieki nebūs brīdinājuši par radušos situāciju, saistību platības tiks izvērtētas parastajā kārtībā.

Saņemot iesniegumu apakšpasākumā “Erozijas ierobežošana”, uzņemtās saistības nepārtrauks. Bez tam iesniegumā minētie apstākļi tiks ņemti vērā, izvērtējot “Pasākuma “Agrovide” apakšpasākuma “Erozijas ierobežošana” iesniegumu 2010. gadā”.

Sīkāka informācija par iepriekšminētajiem apakšpasākumiem atrodama LAD mājaslapā www.lad.gov.lv ES atbalsts /Tiešie maksājumi.

LAD turpina izmaksāt atbalsta maksājumus

LAD no šī gada 23. septembra lauksaimniekiem, kuri ir izpildījuši atbalsta saņemšanas nosacījumus, izmaksās avansu 90% apmērā diviem atdalīto papildu valsts tiešo maksājumu veidiem:

- par atdalīto papildu valsts tiešo maksājumu par lauku gu platībām. Atbalsta likme par 1 hektāru ir Ls 25,91, savukārt 90% veido Ls 23,32 par hektāru;
- par atdalīto papildu valsts tiešo maksājumu par nokautiem vai eksportētiem liellopiem. Atbalsta likme par vienu lopu vienību ir Ls 32,89, savukārt 90% veido Ls 29,60 par vienu lopu vienību.

Atvērīs ES atbalsta pasākums meža īpašniekiem

Sākot ar šā gada 7. oktobri Lauku atbalsta dienests izsludina kompensāciju maksājumu iesniegumu pieņemšanu Eiropas Savienības Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai un Lauku attīstības programmas aktivitātei "Mežsaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana ugunsgrēku un dabas katastrofu radīto postījumu vietās".

Meža īpašniekiem, kuru mežaudzes ir iznīcinātas ugunsgrēku, vējlauzes vai vējgāzes ietekmē, pasākuma ietveros iespējams saņemt finansiālu atbalstu jaunu mežaudžu ierīkošanai un to kopšanai pirmos gadus. Aktuāli tas ir meža īpašniekiem, kuru meži cieta augusta stipro negaisu laikā.

Aktivitātei 3. kārtā pieejamais publiskais finansējums - Ls1 000 000 (viens miljons latu).

Trešās kārtas projektu iesniegumu pieņemšana notiks sākot no 2010. gada 7. oktobra līdz Lauku atbalsta dienests publicēs laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" informāciju par kārtas noslēgumu.

Meža konsultāciju pakalpojumu centra darbinieki palīdz meža īpašniekiem ar konsultāciju sniegšanu, bojāto mežaudžu apsekošanu, projektam nepieciešamās dokumentācijas sagatavošanu un praktisko darbu veikšanu meža īpašumā. Informācija par projekta nosacījumiem pieejama www.mkpc.llkc.lv sadaļā *Atbalsta pasākumi*, kā arī LAD mājaslapā www.lad.gov.lv.

Par projektu izstrādi lūdzam interesēties sazinoties ar MKPC nodaļu darbiniekiem vai centrālo biroju - www.mkpc.llkc.lv sadaļā *Kontakti*, tālr. 63050477

Atvieglo atbalsta saņemšanu vietējām rīcības grupām lauku attīstībai

2010. gada 24. septembrī stājās spēkā grozījumi MK noteikumos Nr. 33 „Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku attīstībai pasākumam

ŠAJĀ NUMURĀ:

GRĀMATVEDĪBA UN NODOKĻI

- Mikrouzņēmumu nodokļa deklarācija
- Jauni MK noteikumi saistībā ar valsts sociālās apdrošināšanas iemaksām

LAUKU ATTĪSTĪBA

- Piena lopkopības saimniecības

AUGKOPIĒBA

- Vasarāju ražas
- Kālija nodrošinājuma nozīme rapša sējumos

SIA LLKC INFORMĒ

- Kalendārs ar svarīgākajiem datumiem novembrī

„Konkurētspējas veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā” un pasākumam „Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā” (MK noteikumi Nr. 885).

Pamatojoties uz pasākumu īstenošanas pieredzi par iesniegtajiem projektiem iepriekšējā projektu iesniegumu iesniegšanas kārtā, noteikumos izdarīti vairāki tehniski un redakcionāli grozījumi, kas precīzē atbalsta saņemšanas nosacījumus, iesniedzamos dokumentus, projektu iesniegumu vērtēšanas kārtību vietējā rīcības grupā, kā arī attiecināmās un neattiecināmās izmaksas.

Ar grozījumiem veiktas izmaiņas iesniedzamo dokumentu sarakstā – turpmāk atbalsta pretendenta nebūs jāsniedz dokuments, kas pierāda naudas līdzekļu pieejamību, kā arī virkne būvniecības dokumentu. Tāpat turpmāk nebūs jāveic nomas līguma reģistrācija zemesgrāmatā, izņemot, ja atbalsta pretendents ir pašvaldība. Savukārt teritorijas labiekārtošanas, kas nav atrunāta būvniecību reglamentējošajos normatīvajos aktos, gadījumā atbalsta pretendenta būs jāsniedz saskaņojumu ar nekustamā īpašuma īpašnieku. Nemainīgi paliek nosacījums, ka saskaņojumam jābūt noslēgtam uz 7 gadiem.

Noteikumos veikti arī grozījumi, kas paredz palielināt atbalsta intensitāti līdz 100% biedrībām un nodibinājumiem, kuri vismaz gadu pirms projekta iesnieguma iesniegšanas ieguvuši sabiedriskā labuma statusu un kuru projektā plānotās aktivitātes atbilst piešķirtajam sabiedriskā labuma darbības jomai, kā arī līdz 90% vietējām

pašvaldībām un līdz 60% komersantiem un fiziskām personām.

Sīkāk par grozījumiem minētajos MK noteikumos, kā arī LEADER rokasgrāmatā Valsts Lauku tīkla mājaslapā www.laukutikls.lv sadaļā LEADER rokasgrāmatā.

✓Precizētas prasības olu piegādei nelielā apjomā

2010. gada 14. septembrī stājās spēkā MK noteikumi Nr. 857 „Prasības olu piegādei nelielā apjomā”, kas nosaka higiēnas prasības tiešai olu piegādei nelielā apjomā galapatērētājam vai mazumtirdzniecības uzņēmumam, kas tieši apgādā galapatērētāju, un kārtību, kādā izsniedz, aptur un atjauno olu realizācijas atļauju.

Prasībās noteiktais nelielais olu apjoms ir olas, kas iegūtas no dējējvistu, pērļu vistiņu, paipalu, tītaru, zosu, piļu, baložu, fazānu un irbju ganāmpulka, kurā nav vairāk par 350 mājputniem, kā arī ne vairāk kā 250 realizētu strausu olu gadā.

Līdz šim mājputnu ganāmpulka lielums, no kura iegūst olas realizācijai nelielā apjomā, bija noteikts līdz 50 dējējvistām.

Jaunās prasības aizstāj MK 2007. gada 2. oktobra noteikumus Nr. 665 „Higiēnas prasības olu aprītei nelielā apjomā”. **LL**

Sagatavots LLKC Ekonomikas nodaļā
pēc LAD un ZM informācijas

GRĀMATVEDĪBA UN NODOKĻI

Apstiprināta mikrouzņēmumu nodokļa deklarācija

Ar Ministru kabineta 31.08.2010. noteikumiem Nr. 819 „Noteikumi par mikrouzņēmumu nodokļa deklarāciju un tās aizpildīšanas kārtību” ir apstiprināta mikrouzņēmumu nodokļa deklarācija.

Mikrouzņēmumu nodokļa maksātājiem deklarācija ir jāiesniedz par katru ceturksni līdz ceturksnim sekojošā mēneša 15. datumam.

Kā redzams deklarācijas veidlapā, tās aizpildīšana nav sarežģīta. Katrai ailei, kurā jāveic aprēķins, ir dots skaidrojums, kā aprēķins veicams. Tāpēc rakstā komentāri ir tikai par atsevišķām deklarācijas ailēm, kuru aizpildīšanai jāpievērš īpaša uzmanība.

MK noteikumi Nr. 819 skaidro, ka ar pievienotās vērtības nodokli (turpmāk – PVN) apliekamām personām ceturkšņa apgrozījumā nav jāiekļauj pievienotās vērtības nodokļa summa (t.i., deklarācijā norāda ieņēmumus bez PVN).

Uzmanīgi jāaizpilda deklarācijas 6. rinda. Saskaņā ar Mikrouzņēmumu nodokļa likumu paaugstināta nodokļa likme (20%) ir piemērojama apgrozījumam, kas pārsniedz 70 000 latu. Šajā rindā norāda to ceturkšņa apgrozījuma daļu, kas no kalendāra gada sākuma ir pārsniegusi 70 000 latu robežu. Ja, piemēram, uzņēmumam 1. ceturksnī apgrozījums ir 31 000 latu, 2. ceturksnī – 30 000 latu (apgrozījums no gada sākuma – 61 000 latu), 3. ceturksnī – 10 000 latu (apgrozījums no gada sākuma – 71 000 latu), tad 3. ceturkšņa pārskatā 5. rindā jānorāda

9000 latu, bet 6. ailē – 1000 latu, jo šajā ceturksnī gada ieņēmumi jau ir pārsnieguši 70 000 latu robežu.

Savukārt, 4. ceturksnī gūtā apgrozījuma summa pilnā apmērā būs jānorāda 6. ailē.

Maksimālā apgrozījuma robežas noteikšanai īpaša kārtība ir uzņēmumiem, kas saimniecisko darbību uzsākuši gada vidū. Šiem uzņēmumiem robežu, kuru pārsniedzot jāmaksā paaugstināta mikrouzņēmumu nodokļa likme, nosaka aprēķinu ceļā – 70 000 latu daļa ar 12 un reizina ar mēnešu skaitu līdz kalendāra gada beigām, kuros mikrouzņēmums ir nodokļa maksātājs. Piemēram, uzņēmumam, kurš reģistrēts septembrī un maksā mikrouzņēmumu nodokli, paaugstināta likme tiks piemērota apgrozījumam virs 23 333 latiem (70 000 : 12 x 4).

Deklarācijā ir jānorāda arī mikrouzņēmuma darbinieki un to gūtais ienākums katrā no ceturkšņa mēnešiem. Par mikrouzņēmuma darbinieku uzskata arī uzņēmuma īpašnieku, kuram ar uzņēmumu darba līgums nav noslēgts. Par šīm personām noteikumi nosaka, ka deklarācijas 7. rindas ailēs „Mēneša ienākums” ir jānorāda attiecīgā ceturkšņa katrā mēnesī gūtais ienākums mikrouzņēmumā (tā kā vairāk nekā da skaidrojuma nav, tad var saprast, ka, piemēram, pašnodarbinātajiem šeit jānorāda personīgām vajadzībām izņemto līdzekļu apmērs katru mēnesi). Darbinieku ienākumam, kas pārsniedz 500 latu mēnesī, tiek piemērota paaugstināta nodokļa likme.

Mikrouzņēmumu nodokļa deklarācijas fragments*

5.	Mikrouzņēmuma apgrozījums ceturksnī					
6.	Mikrouzņēmuma apgrozījuma daļa, kas no gada sākuma pārsniedz 70 000 latu gadā					
7.	Informācija par mikrouzņēmuma darbiniekiem un to ienākumi no mikrouzņēmuma					
	nr. p.k.	vārds	uzvārds	personas kods vai reģistrācijas kods	mēneša ienākums	
					I	II
	1.					
	2.					
	3.					
	4.					
	5.					
6.						
7.						
8.	Aprēķinātais mikrouzņēmumu nodoklis, ja mikrouzņēmuma apgrozījums, darbinieku skaits un darbinieku ienākuma līmenis nepārsniedz Mikrouzņēmumu nodokļa likumā noteiktos kritērijus (5.r. x 9 %)					
9.	Aprēķinātais mikrouzņēmumu nodoklis no mikrouzņēmuma apgrozījuma pārsnieguma daļas (6.r. x 20 %)					
10.	Mikrouzņēmuma darbinieku ienākumu pārsnieguma daļa, kas pārsniedz 500 latu mēnesī					
11.	Aprēķinātais mikrouzņēmumu nodoklis par darbinieku ienākuma pārsnieguma daļu (10.r. x 20 %)					
12.	Mikrouzņēmuma darbinieku skaits, kas pārsniedz piecus ☐ darbinieks/(-i)					
13.	Papildus piemērojamā mikrouzņēmumu nodokļa likme, ja mikrouzņēmumā ir vairāk par pieciem darbiniekiem ceturksnī (12.r. x 2 %) _____ %					
14.	Aprēķinātais mikrouzņēmumu nodoklis par darbinieku skaita pārsnieguma daļu, ja mikrouzņēmumā ir vairāk par pieciem darbiniekiem ceturksnī (5.r. x 13.r.)					
15.	Kopā aprēķinātais mikrouzņēmumu nodoklis					
15.1.	ja apgrozījums, darbinieku skaits un darbinieku ienākuma līmenis nepārsniedz Mikrouzņēmumu nodokļa likumā noteiktos kritērijus (8.r.)					
15.2.	ja mikrouzņēmumā nav vairāk par pieciem darbiniekiem ceturksnī, bet tiek pārsniegts kāds cits Mikrouzņēmumu nodokļa likumā noteiktais kritērijs (8.r. + 9.r. + 11.r.)					
15.3.	ja mikrouzņēmumā ir vairāk par pieciem darbiniekiem ceturksnī un tiek pārsniegts kāds cits Mikrouzņēmumu nodokļa likumā noteiktais kritērijs (8.r. + 9.r. + 11.r. + 14.r.)					

Jauni MK noteikumi saistībā ar valsts sociālās apdrošināšanas iemaksām

Saistībā ar valsts sociālās apdrošināšanas iemaksām ir pieņemti divi jauni ministru kabineta noteikumi:

- MK 31.08.2010. noteikumi Nr. 821 „Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes sadalījumu pa valsts sociālās apdrošināšanas veidiem 2010. gadā” (aizstāj MK 22.12.2009. noteikumu Nr. 1577 ar identisku nosaukumu);

- MK 14.09.2010. noteikumi Nr. 827 „Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veicēju reģistrāciju un ziņojumiem par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un iedzīvotāju ienākuma nodokli” (aizstāj MK 20.11.2008. noteikumus Nr. 942 ar identisku nosaukumu).

Jaunie noteikumi izdoti saistībā ar mikrouzņēmumu nodokļa ieviešanu. MK noteikumi Nr. 821 nosaka sociālās apdrošināšanas likmes tiem mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju darbiniekiem, kuri izvēlies pievienoties brīvprātīgai valsts sociālajai apdrošināšanai.

* Pilnu Mikrouzņēmumu nodokļa deklarācijas veidlapu sk. MK noteikumu 819 pielikumā.

Šīm personām iemaksu likmes ir atrodamas MK noteikumu Nr. 821 16., 17. un 18. punktā un ir tādas pašas kā darba ņēmējiem.

Ar MK noteikumiem Nr. 827 mikrouzņēmumu nodokļa maksātājiem ir ieviesti jauni kodi pārskatā „Ziņas par darba ņēmējiem”. Saskaņā ar šiem noteikumiem arī mikrouzņēmuma nodokļa maksātājiem

ir pienākums Valsts ieņēmumu dienestā reģistrēt darbiniekus un tas ir jādara triju darbdienu laikā pēc Valsts ieņēmumu dienesta lēmuma paziņošanas par reģistrāciju mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusā, iesniedzot „Ziņas par darba ņēmējiem”. **LI**

Sagatavoja LLKC Grāmatvedības un finansu nodaļas vadītāja Linda Puriņa

LAUKU ATTĪSTĪBA

Piena lopkopības saimniecības – ekskursijas un mājražošana

Tukuma rajona Džūkstes pagastā, ceļā starp Džūksti un Lesteni, atrodas zemnieku saimniecība „Geidas”. Tās saimnieki Gundega un Oskars Jēkabsoni nodarbojas ar piena lopkopību un piedāvā apskates ekskursijas ar izziņas spēlēm „Piena ceļš” videi draudzīgā, harmoniskā lauku sētā.

Ekskursijas interesentiem

„Geidas” ir bioloģiskā saimniecība, tā ir arī viena no vides veselības saimniecībām. Atbraucot uz „Geidām”, no saimniekiem var uzzināt, kā ir jā rūpējas par dzīvniekiem, maziem teliņiem, kāpēc teliņiem ausis ir „auskari” (krotālijas), kā izaudzēt veselīgu govī. Saimniece stāsta, ka cilvēkiem ir personas kodi un mamma savus bērnus vienmēr atšķirs, bet gotiņas ir ļoti līdzīgas, tās ne vienmēr tik viegli var atpazīt, tāpēc dzīvniekiem ausis ir krotālijas ar „personas kodiem”. Ne tikai pilsētas bērniem, bet arī daudziem lauku skolu audzēkņiem nav bijusi izdevība pieiet tuvāk govīm. Šeit tāda iespēja tiek dota. Saimnieki pastāsta un parāda, kā tiek ražots piens bioloģiskajā lauksaimniecībā. Kad Tukuma Tūrisma informācijas centrs aicināja saimniecību sākt piedāvāt ekskursijas, tā darbinieki teica, ka mūsdienās ne reti var apskatīt strausus, šinšillas un citus eksotiskos dzīvniekus, bet gandrīz nav iespējams redzēt parastus mājlopus. Vajadzēja domāt, kā ekskursiju padarīt interesantāku, atraktīvāku. Tika meklēta pienmašīna, ar ko varētu separēt pienu. Vēlāk tika iegādātas dažādas vecākas un jaunākas pienmašīnas, un piena pārstrādes darbarīki, piemēram, siets, caur kuru berž biezpienu, krējuma nostādinātājs, sviesta ķēnes, mārciņas forma, piena kannas un pudeles. „Geidās” saimnieki pastāsta, kā no piena var pagatavot krējumu, sviestu, biezpienu un citus vienkāršus, bet veselīgus produktus. Saimniecībā ir iespēja apskatīt gan mūsdienu, gan senos piena pārstrādes darbarīkus.

„Dāvana” no teļa mamma

Kad govīs ir izslauktas un teliņi pabaroti, ciemiņiem pienākas paēst un padzert pienu. Ekskursantiem tiek dāvāti lauku labumi, arī piens un „teļa dancis”. „Teļa danci” (jaunpiena sacepumu) dāvanā var saņemt skolēni, kas palīdzējuši izdomāt teliņiem vārdus.

Jaunas iekārtas, piesaistot ES finansējumu

Arī bioloģiskās zemnieku saimniecības „Andzēni”, kas atrodas Gulbenes rajona Beļavas pagastā, pamatnozare ir piensaimniecība. Pamatganāmpulkā ir 50 Latvijas brūnās šķirnes govīs, kuru pienam ir labas garšas īpašības. Piesaistot Eiropas Savienības finansējumu, ir veikta saimniecības modernizācija – uzstādītas jaunas iekārtas, iegādāta tehnika.

Mājražošana – tā ir alternatīva

Pagājušā gada sākumā piena iepirkuma cenas sāka kristies. Tas saimnieci Lūciju Tilgasi neapmierināja, un viņa nonāca pie slēdziena, ka piens un tā produkti ir jāpārdod pašiem. Izvērtējusi savas ģimenes iespējas, saimniece devās uz Pārtikas un veterināro dienestu, lai noskaidrotu, kas jādara un kā jāiekārto telpas, lai varētu uzsākt mājražošanu.

Tā kā Gulbenē nebija, kur piena produktus tirgot, nobrieda ideja atvērt savu veikaliņu, kurā varētu tirgot ne tikai savā saimniecībā ražotos lauku labumus, bet arī rast iespēju citu saimniecību produkcijai nonākt pie Gulbenes iedzīvotājiem un pilsētas viesiem. Ap Jāņiem šī iecere īstenojās dzīvē – tika atvērts veikals „Klimpa”.

Ražo bioloģisku produkciju

Darbos iesaistās visi ģimenes locekļi, bet darāmā ir tik daudz, ka nākas nodarbināt arī profesionālus cilvēkus. Lai varētu strādāt ar pilnu atdevi, nācās meklēt produkcijai noietu arī citos rajonos. „Andzēniem” savs tirgus stends ir Alūksnes, Madonas un Cēsu tirgū, sava tirdzniecības lete būs arī Čiekurkalna tirgū Rīgā.

Lai gan „Andzēni” ir bioloģiskā saimniecība, tajā saražoto sieru nevarēja saukt par bioloģisko, jo līdz šim nebija iespējas iegādāties bioloģiski audzētas ķimeņnes. Tagad tās ir sagādātas.

Birokrātijas ir daudz. Ir lietas, kas jāsakārto tikai vienu reizi, bet ir žurnāli, kas jāaizpilda katru dienu.

Lūcija Tilgase: „Vienmēr ir jādomā, ko un kā darīt, tad rodas arī jaunas idejas. Man patīk, ka dzīve nemitīgi liek mainīties, liek domāt, kā iziet no dažādām situācijām. Tā ir brīnišķīga sajūta, ka pircēji nāk un izvēlas manas zemnieku saimniecības ražojumus!” **LI**

Sagatavots Valsts Lauku tīkla Sekretariātā

SVARĪGĀKIE DATUMI, KURUS LAUKU UZŅĒMĒJS NEDRĪKST AIZMIRST 2010. GADA NOVEMBRI

	Termiņš	Oktobris							Novembris					Decembris			
		1	4	7	10	15	20	25	31	1	5	8	15	20	30	1	
Platības maksājumi	Pēdējais datums, līdz kuram LAD RLP jāiesniedz pārstādei paredzēto avenu un zemeņu piegāžu deklarācija, ja vēlas saņemt atbalstu par pārstādei paredzēto avenu un zemeņu platībām																
Papildu valsts tiesie maksājumi (PVTM)	Iesniegums PVTM par 2009. gadā nokautiem un eksportētiem liellopiem *																
Agrovīdes maksājumi	Iesniegums PVTM par zidītajgovim																
Kreditu fonds	Erozijas ierobežošana																
	Kreditu fonds																
	Lauku saimniecību modernizācija **																
	Meža ekonomiskās vērtības uzlabošana ***																
Lauku attīstības programmas pasākumi	Mežsaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana ugunsgreķu un dabas katastrofū radīto postījumu vietās																
	Meža ugunsdrošības profilaktisko pasākumu ieviešana ***																
Nacionālās subsidijas	Tirgus veicināšana																
	Atbalsts nacionālās pārtikas kvalitātes shēmai																
	Riska samazināšana																
	Atbalsts apdrošināšanas polišu iegādes izdevumu segšanai																
Gramatveidība	Pievienotās vērtības nodoklis (PVN)																
	Darījumu kvītis																
	Sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas																

* Iesniegums jāiesniedz ne vēlāk kā 6 mēnešus pēc liellopa nokaušanas vai eksporta

** LAD reģionālās lauksaimniecības pārvaldēs (RLP), kur pieļaujami publiskais finansējums sasniedz 80% no kārtai piešķirtā, tiek noteikts projektu pieņemšanas beigu termiņš (pieteikšanās beigues

*** Par projektu pieņemšanas nosēgumu tiks ziņots laikrakstā "Latvijas Vēstnesis"

☐ Termiņš, kura laikā var iesniegt pieteikumu, iesniegumu vai atskaiti.

☐ Iesniegumu un atskaišu apkopšanas datums vai iesniegšanas beigu datums.

☐ Ja atskaites iesniedz, izmantojot VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmu (EDS)

AUGKOPIĀ

Vasarāju ražas

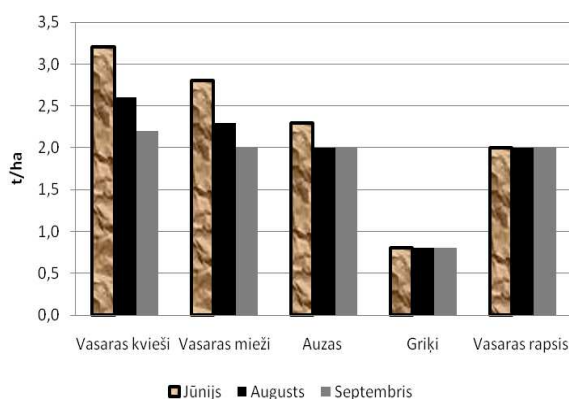
Septembrī ar ražas līmeņa apkopojumu vasaras kviešiem, vasaras miežiem, auzām, griķiem un vasaras rapsim noslēdzas šīs sezonas ražas prognozēšana graudaugiem un rapsim. Ražas prognozes jūnijā un augustā un apkopojums septembrī tiek veikts pa reģioniem. Visi prognožu rezultāti pa reģioniem redzami 1. tabulā.

Laika apstākļi septembrī, tāpat kā augustā, nebija labvēlīgi graudaugu novākšanai, tādēļ liela daļa no vasarāju platībām tika nokultas novēloti, līdz ar to septembrī apkopotais nokultās ražas līmenis (vidējā svērtā raža Latvijā) ir zemāks nekā prognozēts iepriekšējos mēnešos (1. attēls).

1. tabula

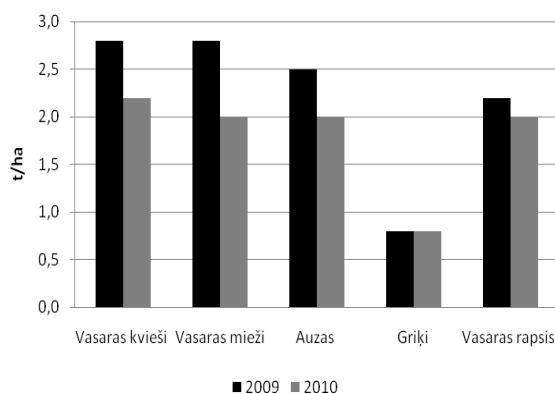
Vasarāju ražas prognozes reģionos 2010. gadā

Reģions	Mēnesis	Vasaras kvieši	Vasaras mieži	Auzas	Griķi	Vasaras rapsis
Dienvidkurzeme	Jūnijs	-	-	2,6	-	-
	Augusts	-	-	2	-	-
	Septembris	-	-	2	-	-
Kurzeme	Jūnijs	3	3,4	2,5	0,8	2,3
	Augusts	2,5	2,5	2	0,8	2,1
	Septembris	2,3	2,2	2	0,8	1,9
Zemgale	Jūnijs	5	4	-	-	3
	Augusts	3,2	3,1	-	-	2,2
	Septembris	2,5	2,2	-	-	2,2
Vidzeme	Jūnijs	3,5	3,9	2,9	0,8	2,5
	Augusts	2,5	2,5	2	0,8	2
	Septembris	2	1,9	2	0,8	1,9
Austrumvidzeme	Jūnijs	-	3,6	2,5	1	-
	Augusts	-	2,3	2	0,9	-
	Septembris	-	1,7	1,5	0,8	-
Pierīga	Jūnijs	4	3,5	3	1	3
	Augusts	3	2,8	2,5	0,8	2,5
	Septembris	2	2	1,5	0,8	2
Viduslatvija	Jūnijs	4	3,5	3	0,8	2,5
	Augusts	3	2,9	2	0,8	2,5
	Septembris	2	1,9	1,5	0,8	1,8
Latgale	Jūnijs	3,1	2,8	2,2	-	-
	Augusts	2	2	2	-	-
	Septembris	1,8	1,7	2	-	-

Visvairāk raža samazinājusies vasaras kviešiem. Jūnijā sējumi izskatījās ļoti labi un bija paredzams augsts ražas līmenis – 3,2 t/ha, bet šobrīd apkopotā vidējā raža ir samazinājusies par 31% jeb 1 t/ha. Otrs lielākais ražas samazinājums ir vasaras miežiem – 0,8 t/ha. Izņēmumi prognozētās ražas samazināšanās tendencēm ir vasaras rapsim un griķiem – prognozētās ražas pa mēnešiem nemainās.

1. att. Vasarāju ražas prognozes pa mēnešiem (vidējā svērtā raža Latvijā)

2. att. Vidējo ražu salīdzinājums pa gadiem

2. attēlā redzams vasarāju ražu salīdzinājums šogad un 2009. gadā.

Arī gadu griezumā lielākais samazinājums ir vasaras miežiem un vasaras kviešiem – attiecīgi 0,8 un 0,6 t/ha, bet griķu raža ir palikusi nemainīga, neliels samazinājums vērojams vasaras rapša ražai – 0,2 t/ha.

Oktobrī tiks veikta reālās kartupeļu ražas apkopšana. **LL**

Sagatavots LLKC Augkopības nodaļā

Kālija nodrošinājuma nozīme rapša sējumos

Barības vielu līdzsvars

Augstas un kvalitatīvas ražas ieguvei ir nepieciešams līdzsvars starp barības elementiem, un lielā mērā šis attiecības dažādiem kultūraugiem nav atšķirīgas. Šajā rakstā uzsvars tiek likts uz kālija nozīmi rapša audzēšanā. Šis elements ir svarīgs kaut vai tikai tāpēc, ka slāpekļa uzņemšana ir atkarīga no nodrošinājuma ar kāliju. Lielbritānijas zinātnieki apgalvo, ka katru gadu tikai 2/3 no rapša ražas tiek nodrošinātas ar nepieciešamo kālija mēslojumu, 1/3 augi šo elementu uzņem no augsnes.

Kālija funkcijas augā

Kālijs ir nozīmīgs cukura un cietes uzkrāšanas nodrošinātājs, tas veicina augu salizturību, ziedpumpuru aizmešanos un attīstību, ziedēšanu. Ja trūkst kālija, lapu plātnes perifērijā vispirms parādās brūni plankumi, lapas aug nevienmērīgi, to forma kļūst kroplīga, tās ir jutīgākas pret salu. Vēlāk dzeltenī, brūnējoši, nekrotiski plankumi parādās arī uz lapas plātnes (lapu centrālā daļa ap dzīslām ir zaļa).

Kālija loma ir auga enerģijas nodrošināšana kvalitatīvas ražas ieguvei. Pētījumi rāda, ka faktiski kālija nodrošinājums rapsim ir būtiskāks par citiem elementiem, pat būtiskāks par slāpekli. Tā pietiekams nodrošinājums veicina auga veselīgumu, tā spēcīgu attīstību, kas ir cieši saistīta ar dabisku rezistenci pret slimībām, kaitēkļiem un stresu.

Kālijs ir atbildīgs par „transportēšanas” mehānismu augā. Šī funkcija augā ir nodrošināta, notiek fotosintēze, kas veicina veģetatīvo auga orgānu attīstību, kas, augam tālāk attīstoties, ir nozīmīgi ģeneratīvo orgānu attīstībai, līdz ar to rapša sēkļu ražai un kvalitātei. Zinātnieki pētījumos uzsver kālija nozīmīgumu eļļas satura veidošanā sēklās. Pētījumos, kas veikti laboratorijas apstākļos, pierādās tas, ka augiem, kam kālijs tiek nodrošināts pietiekamā apjomā, eļļas saturs sēklās ir augstāks nekā tiem, kam vērojams šī elementa trūkums.

Kālija trūkums

Ja uz auga jau ir redzamas kālija trūkuma pazīmes, tas nozīmē, ka tas augam ir trūcis labu laiku iepriekš. Auga augšanu ir ietekmējis vispārīgais stress no sausuma vai sala, pārlietu lielais mitrums vai citi klimatiskie apstākļi. Kālija trūkuma dēļ augi atpaliek augumā.

Kālija uzņemšana

Auga fizioloģisko funkciju nodrošināšanai nepieciešamais kālijs ir 3–4%, lai gan kopējais tā daudzums ražā veido diezgan mazu daļu, tā nodrošinājums rudenī ir nepieciešams 60–70 kg ha⁻¹ (K2O). Agri sētiem, labi attīstītiem rapša augiem kālija nepieciešamība sastāda 100 kg ha⁻¹ (K2O). Pēc pirmajām salnām un gaisa temperatūrai pazeminoties, prasības pēc kālija samazinās. Tas ir saistīts ar miera perioda iestāšanos augam. Toties pavasarī, atsākoties veģetācijai un notiekot straujai augšanai, prasības pēc kālija augiem strauji palielinās, pat līdz 12 kg ha⁻¹ dienā. Ja augšanas apstākļi nav ideāli (sausums, liels mitrums u.c.), augam nav iespējams uzņemt nepieciešamo kālija daudzumu no augsnes, kaut arī tā saturs augsnē ir augsts vai pietiekams. Vislielākā kālija vajadzība rapša augiem ir no ziedēšanas sākuma līdz ziedēšanas beigām – vidēji 250 kg ha⁻¹ (K2O). Kad sākas sēkļu gatavošanās, prasības pēc kālija strauji krītas. Lai augs attiecīgajās attīstības stadijās būtu nodrošināts ar kāliju, lauksaimniekiem jā rūpējas

par tā nodrošinājumu augsnē. Vēlamais kālija daudzums augsnē ir atkarīgs no augsnes tipa, iegūstamās ražas un priekšauga. Kālija iznese ar 1 t ražas ir 50–60 kg ha⁻¹.

☑Kālija nodrošinājums

Vairāku gadu izmēģinājumi parāda, ka kālija nodrošinājumam ir cieša sakarība ar iegūstamās ražas apjomu. Tāpēc, ja tiek plānots iegūt augstākas ražas, kālija nodrošinājums ir jāpaaugstina. Lielbritānijā veiktā pētījuma rezultāti rāda, ka, iegūstot 4 tonnas rapša sēklu, no augsnes tiek „iznesti” 11 kg ha⁻¹ (K2O), bet, ja rapša salmi no lauka tiek novākti, tad 17 kg ha⁻¹ (K2O). Aprēķins ir šāds: ja plāno iegūt 4 t ha⁻¹ rapša sēklas ražu, tad apmēram tiek izmantots 45 kg ha⁻¹ (K2O) (4x11=44); ja salmi tiek novākti – 70 kg ha⁻¹ (K2O) (4x17,5=70).

☑Kālija mēslojuma ieteikumi

Augsnes analīžu veikšana ir būtisks līdzeklis, kas palīdz izvērtēt augsnes nodrošinājumu ar kāliju. Augšņu analīzes vēlamas veikt piecos gados reizi. Ņemot

vērā augsnes nodrošinājumu ar kāliju, priekšaugu un plānoto ražu, var aprēķināt kālija mēslojuma normas. Kālija minerālmēsli ir samērā viegli šķīstoši, un tā savienojumi augsnē ir ievērojami kustīgāki par fosfora savienojumiem, bet tie ir mazāk kustīgi par slāpekļa savienojumiem. Tas lielā mērā ir atkarīgs no augsnes īpašībām. Vieglākās augsnēs kālija izskalošanās notiks straujāk nekā smagāka granulometriskā sastāva augsnēs. Izskalotais kālijs rada tikai ekonomiskos zaudējumus, uz vidi ietekmi tas neatstāj. Atšķirībā no fosfora kālija savienojumi augsnē nepāriet augiem grūti izmantojamā veidā, kultūraugi to var izmantot pakāpeniski.

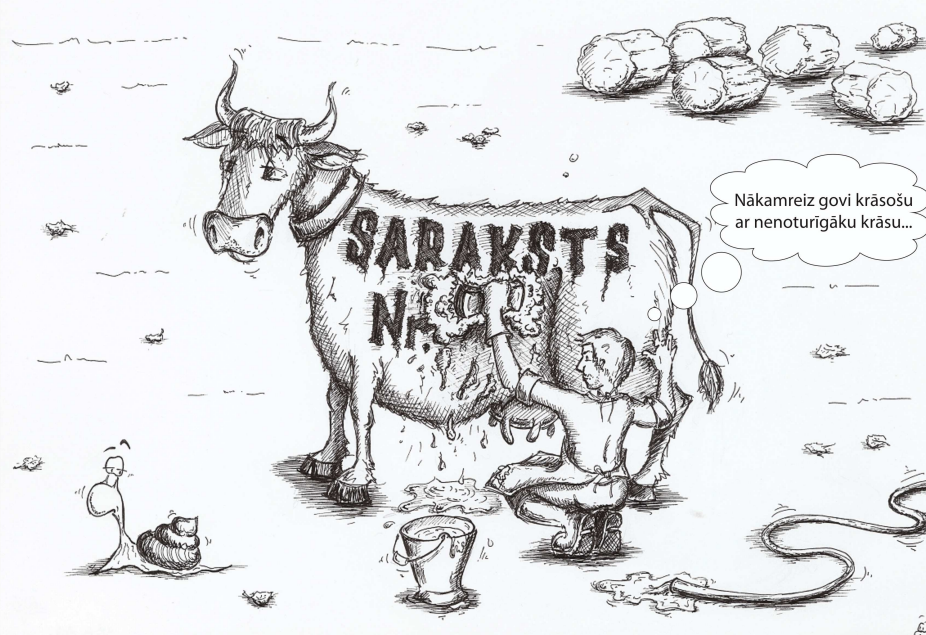
☑Kālija mēslojuma lietošanas laiks

Kālija saturošos minerālmēsļus parasti lieto pamatmēslojumā, tāpēc tos ieteicams lietot īsi pirms sējas vai sējas laikā. **LL**

Izmantoti „The Potash Development Association” informatīvie materiāli

Sagatavots LLKC Augkopības nodaļā

LAPAS JOKS

2010. gada 2. oktobra 10. Saeimas vēlēšanu rezultāti jau apkopoti. Par to, kā ievēlētie kandidāti turēs solījumus, varēs spriest vēlāk. Toties par to, kā apvienību reklāma ietekmējusi vēlētāju izvēli, katrs var spriest jau tagad.

LAUKU LAPA TAVĀ E-PASTĀ

Piedāvājam iespēju saņemt informatīvo izdevumu “Lauku Lapa” Jūsu e-pasta kastītē!

Lai pieteiktos izdevuma elektroniskai saņemšanai, sūtiet pieteikumu uz e-pastu: Natalija.Iljina@llkc.lv.

Pieteikumā jānorāda:

Vārds, Uzvārds; Iestādes nosaukums, kuru pārstāvat; E-pasta adresi, uz kuru vēlaties saņemt izdevumu.

SAGATAVOTS

SIA “Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”

Rīgas iela 34, Ozolnieki, Ozolnieku pag.,
Ozolnieku nov., LV-3018
tālr.: 63050220

Izdevumā:

I. Vorobjovas zīmējumi